

ПЕРСОНАЛІЇ

ІВАНУ МИХАЙЛОВИЧУ СИРОТІ — 85

У жовтні 2012 року юридична громадськість України відзначила 85-річчя з дня народження відомого вченого кандидата юридичних наук, професора, заслуженого юриста України та Автономної Республіки Крим Івана Михайловича Сироти, який усе своє життя присвятив служінню Вітчизні, своїй рідній юриспруденції.

Життєвий шлях Івана Михайловича — яскравий приклад для наслідування молодим поколінням, взірець поваги та любові до своєї Батьківщини.

Вся його життєва біографія пов'язана із Одесою і найавторитетнішим у місті навчальним закладом — Національним університетом «Одеська юридична академія».

Трудову діяльність І. М. Сирота розпочав у 1944 році на залізничному транспорті у депо Одеса-Сортувальна, далі служба в Радянській армії. Іван Михайлович — учасник Великої Вітчизняної війни, брав участь в обороні Одеси, за що нагороджений медаллю «За оборону Одеси», а також медалями «За Перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні», ювілейними медалями за Перемогу, орденами Вітчизняної війни II ступеня, «За мужність».

З 1952 року по 1955 рік І. М. Сирота навчався у залізничному технікумі, а після його закінчення працював у депо Одеса-Сортувальна, потім машиністом у транспортному цеху Одеського цукрового заводу. Без відриву від виробництва Іван Михайлович закінчив у 1960 році юридичний факультет Київського державного університету ім. Тараса Шевченка, після закінчення якого працював помічником прокурора в Одеській обласній прокуратурі. З 1964 року — координатор правоохоронних органів Одеського обласного комітету партії. З 1969 року по 1976 рік — голова При-

морського райвиконкому м. Одеси, потім знову на партійній роботі.

Свою науково-педагогічну діяльність І. М. Сирота розпочав у 1964 році на посаді асистента кафедри трудового, колгоспного та земельного права Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова за сумісництвом, з 1976 року працював на посаді старшого викладача цієї ж кафедри, у 1973 році Іван Михайлович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, в 1996 році йому присвоєно вчене звання професора. З 1977 року І. М. Сирота призначений заступником декана юридичного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. З 1997 року Іван Михайлович працює на посаді професора кафедри трудового права та права соціального забезпечення, декана факультету післядипломної освіти Одеської національної юридичної академії. У 1999 році за вагомий внесок у реалізацію державної правової політики, заслуги у зміцненні законності і правопорядку, високий професіоналізм І. М. Сироті присвоєно почесні звання «Заслужений юрист України», у 2010 році — «Заслужений юрист Автономної Республіки Крим».

І. М. Сирота — почесний професор університету, читає лекції та проводить практичні заняття з права соціального забезпечення, пенсійної реформи в Україні для студентів 3–5-х курсів денної та заочної форм навчання.

Тисячі випускників університету й досі пам'ятують незабутньо цікаві заняття, людяність, життєвий досвід та глибокі знання, якими талановитий викладач щедро ділився з ними. Багато років він працює координатором відокремлених навчальних центрів юридичної академії.

I. M. Сирота був науковим керівником багатьох молодих вчених, які своїми науковими працями збагатили науку трудового права та права соціального забезпечення. Зокрема, під керівництвом I. M. Сироти захищенні дисертаций на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук Шумною Ларисою Петрівною на тему «Правові основи реабілітації інвалідів в Україні», Чанишевим Рашидом Ібрагімовичем на тему «Правове регулювання інформаційних відносин у сфері праці», Горбатенко Оленою Віталіївною на тему «Правовідносині із загальнообов'язкового державного пенсійного страхування» та ін.

I. M. Сирота відомий в Україні як один із активних авторів розробки нової на той час галузі права — права соціального забезпечення. Ним підготовлено та опубліковано більше 150 наукових праць, у тому числі монографії, підручники, навчальні посібники, наукові статті із зафіксованою проблематикою. Саме його перу належать такі публікації, як «Трудові і соціальні пенсії: умови їх призначення» (1991), «Правовые проблемы реформы социального обеспечения населения Украины» (1994), «Конституционная природа права граждан на социальное обеспечение» (1996), «Государственное социальное страхование как система гарантий права граждан на социальную защиту» (1999), «Право человека и гражданина на социальное обеспечение и социальное страхование» (2001), «Основные параметры адаптации законодательства Украины и России в сфере социального обеспечения» (2002), «Развитие национальной научной школы права социального обеспечения в Украине» (2003), «Новая пенсионная система в Украине: три равные пенсионные системы» (2004), «Пенсионная реформа в Украине» (2006), «Три равные пенсионные системы в Украине» (2007), «Реформування системи соціального страхування» (2008), «Страхова трудова пенсія за віком (по старості) в солідарній системі» (2009), «Страховий (трудовий) стаж як головна умова пенсійного забезпечення у солідарній системі» (2010), «Система соціального захисту ветеранів Великої

Вітчизняної війни в Україні» (2011), «Правові аспекти здійснення пенсійної реформи в Україні» (2012).

Багато часу та зусиль I. M. Сирота віддав написанню та підготовці відомого підручника «Право соціального забезпечення», який побачив світ у восьми виданнях 1998, 1999, 2000, 2003, 2005, 2007, 2008 та 2010 роках. Результатом цієї праці стало те, що перше видання підручника відзначено премією в номінації «Юридичний підручник» за підсумками щорічного Всеукраїнського конкурсу «Юрист року» на краще професійне досягнення та на краще юридичне видання 2000–2001 рр. Його підручником користуються студенти всіх юридичних закладів в Україні.

Наукове надбання I. M. Сироти охоплює і діяльність по підготовці науково-практичних коментарів. Так, багато років свого життя Іван Михайлович присвятив підготовці науково-практичного коментаря законодавства «Все про пенсії, допомоги, соціальний захист громадян України». Цей коментар побачив світ у 2006 році та був перевиданий у 2008 році.

Шлях від асистента до відомого в Україні і за її межами вченого, високопрофесійного науково-педагогічного працівника, професора, кандидата юридичних наук встелений копіткою, наполегливою та натхненою працею. Численні статті, підручники, педагогічний талант збагатили українську юридичну науку новим баченням проблем, є свідченням патріотичного обов'язку перед Україною, яка саме тепер, в період незалежності, потребує високої самовіддачі від кожного громадянина.

За свої досягнення у сфері науки Іван Михайлович нагороджений медаллю «За доблесну працю», медаллю «Ветеран праці», нагрудним знаком МОН України «Відмінник освіти», орденом «За заслуги III ступеня», почесним знаком Національного університету «Одеська юридична академія» «За заслуги» I ступеня, почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Міністерства праці та соціальної політики України, обласної державної адміністрації.

ПЕРСОНАЛІЙ

Іван Михайлович — серйозна, принципова людина, вимогливий викладач, професіонал, користується заслуженим авторитетом серед колективу, має великий досвід викладацької та адміністративної роботи, є учасником багатьох наукових конференцій, в тому числі міжнародних. Він є членом вченої ради та навчально-методичної ради академії.

Глибокі знання, невичерпна енергія, прагнення досягти досконалості у всьому, високе почуття відповідальності

Івана Михайловича Сироти є яскравим прикладом новому поколінню.

Редакційна колегія журналу «Юридичний вісник» поздоровляє Івана Михайловича СИРОТУ зі славним ювілеєм і бажає йому міцного здоров'я, довголіття, благополуччя і подальших творчих успіхів на благо України і Національного університету «Одеська юридична академія»!